

твует лучшему усвоению знаний по предмету, повышает качество подготовки специалистов. В последующем молодые специалисты могут оказывать своевременное корригирующее влияние на состояние здоровья населения различных регионов страны.

Литература

1. Голубкина Н. А., Шамина М. А. Лабораторный практикум по экологии / М.: ФОРУМ: ИНФРА-М, 2004. с. 56.
2. Губарева Л. И. Экология человека: практикум для вузов / М.: Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2005, с. 112
3. Мовчан В. Н. Экология человека / СПб.: Изд-во С.Петербург. ун-та, 2004,с. 292.

ПОНЯТТЯ І СУТНІСТЬ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Копанцева Л.М. (Полтава)

В освітньому процесі України все більше уваги приділяється особистості, а саме, виявленню та розвитку її здібностей, інтелектуального потенціалу. Адже державна політика у сфері вищої освіти спрямована на забезпечення потреб держави та суспільства у спеціалістах високої кваліфікації, професійний рівень яких відповідав би світовим стандартам. Щодо виховання майбутнього спеціаліста, освіта має сприяти формуванню самостійного мислення, упровадженню індивідуального підходу до розвитку творчих здібностей особистості, докорінному поліпшенню їх професійної підготовки. Тому, законом України «Про вищу освіту» [1] визначено, що «якість вищої освіти – це сукупність якостей особистості з вищою освітою, що відображає її професійну компетентність, цілісну орієнтацію, соціальну спрямованість і зумовлює здатність задовольняти як особисті духовні і матеріальні потреби, так і потреби суспільства».

Світ, у якому ми живемо, щороку стає дедалі складнішим, динамічнішим, тому інтеграція в сучасне суспільство і знаходження свого місця в житті вимагають дедалі більших зусиль і компетентностей від кожної людини. Потрібно не просто багато знати, але й уміти постійно розширювати й оновлювати знання, відкидаючи ті, що не витримали перевірки досвідом і часом. Доводиться постійно розв'язувати численні проблеми на роботі й в особистому житті, прогнозувати розвиток подій і змінювати свої плани і методи їх здійснення. Адже сьогодні тільки та людина може повноцінно діяти у мінливому світі, яка здатна зробити самостійний вибір, прийняти самостійне рішення. Всі ці обставини зумовлюють потребу в оволодінні сучасними компетентностями, які дають можливість реалізувати в житті пізнавальний, духовно-моральний, творчий, комунікативний і естетичний потенціали. Бо, компетентність – це специфічна здатність, яка дає змогу ефективно розв'язувати проблеми, що виникають у реальних ситуаціях життя. У людини повинні бути певні знання – інструменти, особливі способи мислення й життєві навички. Вищі рівні компетентності передбачають ініціативу, організаторські здібності, здатність оцінювати наслідки своїх дій. Однак природа компетентності така, що оптимальні результати у розв'язанні проблем можливі лише за умови глибокої особистої зацікавленості людини.

Визначення фахової компетентності досить тісно пов'язане з будь-якою професією. Адже людина, яка має ту чи іншу професію, повинна володіти

конкретними знаннями та певними навичками, які можна оцінювати безпосередньо, використовуючи спеціальні критерії. Компетентність є поняття функціональне, тобто характеризує фахівця як суб'єкта діючого, що реалізує на практиці компетенції. Компетенціями вважають знання, уміння, навички, спілкування, розвиток особистості, здібності та якості особистості, які потім проявляються в компетентностях людини. Адже компетенції забезпечують ефективне виконання професійної діяльності, що є необхідним для адаптації в сучасному професійному середовищі майбутньому фахівцю.

Теоретичною основою концепції професійного становлення особистості, формування її фахової компетентності стали дослідження особистості та діяльності К.С. Абульханової-Славської, Б.Г.Анан'єва, А.Г.Асламова, І.І.Драча, І.О.Зімньої, Б.Ф.Ломова, А.К.Маркової, А.Маслоу, М.М.Нечаєва, Н.Г.Ничкало, Г.В. Суходольського, Дж.С'юпера, Н.Ф.Тализіної, Дж.Холанда, В.Д. Шадрікова. На основі аналізу робіт вітчизняних та зарубіжних дослідників можна виділити наступні концептуальні положення:

- професійне становлення особистості має історичну та соціально-культурну обумовленість;
- ядром професійного становлення особистості є формування фахової компетентності, тобто розвиток особистості в процесі професійного навчання, засвоєння професії і виконання професійної діяльності;
- процес формування фахової компетентності індивідуально різноманітний, неповторюваний, але в ньому можна виділити якісні особливості та закономірності;
- професійне життя дозволяє людині реалізовувати себе, надає особистості можливості для самоактуалізації.

Сучасна професійна освіта потребує високого рівня підготовленості молоді до професійної діяльності і тому постає проблема професійної компетентності фахівця. Коли на початку ХХ сторіччя обсяг знань подвоювався через десятки років, а у даний час, час інформаційного буму, цей процес займає лише рік й надалі він буде подвоюватися кожні декілька місяців, освіта потребує кардинальних змін самої підготовки фахівців. Це потребує суттєвої зміни навчально-виховного процесу в закладах освіти, поглиблення та розвитку міждисциплінарних зв'язків, які передбачають використання навчально-виховних та дидактичних ресурсів всіх дисциплін. Адже, всі навчальні дисципліни, профілюючі і непрофілюючі, які викладаються у вищих навчальних закладах, мають спрямовуватися на розвиток фахової компетентності. На це мають орієнтуватися не тільки викладачі точних, але й гуманітарних дисциплін. Тому проблема формування фахової компетентності у студентів технічних спеціальностей є нагальною.

Література

1. Закон України «Про вищу освіту» // Вища школа. – 2002. – № 6. – С. 75.

МЕТОДИКА ПРОСВІТНИЦЬКОЇ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З СІМ'ЄЮ

Крамаренко Н. М. (Полтава)

У Законі «Про освіту», Державній національній програмі «Освіта» (Україна ХХІ століття), інших нормативних документах визначено основні завдання